

## ПОВІДОМЛЕННЯ

про утворення разової спеціалізованої вченої ради

Заклад освіти/наукова  
установа

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича  
(ідентифікаційний код 02071240)

### 1. Здобувач ступеня доктора філософії

1.1. ПІБ здобувача ступеня доктора філософії	Васкул Святослав Васильович
1.2. Стать здобувача	Чоловіча
1.3. Освітньо-наукова програма, яку завершує здобувач	38594 Релігієзнавство (031 Релігієзнавство)
1.4. Дата початку підготовки за ОНП	15.09.2022
1.5. Дата завершення підготовки за ОНП	27.02.2026
1.6. Дата завершення навчання на попередньому освітньому рівні	31.12.2021
1.7. Окремі елементи освітньо-наукової програми забезпечуються іншим закладом вищої освіти/ науковою установою (у тому числі іноземним)	ні

### 2. Дисертація

2.1. Тема дисертації	Постсекулярна ревіталізація релігійності: вектори християнського богословського дискурсу та церковно-соціальних практик
2.2. Анотація дисертації	Роботу присвячено комплексному дослідженню феномена постсекулярної ревіталізації релігійності як закономірності сучасного релігійного буття, що виявляється у трансформації публічного статусу релігії та активізації її соціальної функціональності. У центрі уваги – вектори християнського богословського дискурсу та церковно-соціальних практик, через які відбувається переосмислення місії Церкви в умовах постсекулярного плюралізму, глобальних криз і повномасштабної російсько-української війни. Дослідження поєднує філософсько-релігієзнавчий аналіз теорій секуляризації та постсекулярності з вивченням аксіологічних орієнтирів сучасного християнства і конкретних форм його соціального служіння (волонтерство, військове та медичне капеланство, гуманітарна адвокація, міжконфесійна солідарність), що дозволяє розкрити механізми переходу від теоретичного дискурсу до живої суспільної практики. Актуальність дослідження зумовлена глибинними світоглядними та соціокультурними трансформаціями сучасності, які засвідчують обмеженість класичної секуляризаційної парадигми та потребу нового осмислення ролі релігії в публічному просторі. В умовах екзистенційної кризи, спричиненої війною в Україні, релігійні

---

інституції постають не лише як носії традиції, а як активні суб'єкти громадянського суспільства, що формують моральну інфраструктуру солідарності, підтримують національну резильєнтність і сприяють деколонізації релігійної свідомості. Постсекулярність є контекстом інтенсивної трансформації глобального релігійного ландшафту, що характеризується як посиленням соціальної зримості релігії, так і її функціональною диференціацією. У цьому контексті особливого значення набуває аналіз здатності релігійних спільнот до інституційної адаптації, вироблення нових форм комунікації з суспільством та участі у формуванні етичних відповідей на виклики сьогодення. Аналіз постсекулярної ревіталізації релігійності дає можливість зрозуміти, у який спосіб християнський богословський дискурс адаптується до нових історичних викликів, долає ізоляціонізм і набуває соціально відповідального, публічно релевантного характеру, що має важливе значення і для релігієзнавчої теорії, і для практики державно-церковних відносин та розвитку громадянського суспільства.

Мета дисертаційного дослідження полягає в концептуалізації постсекулярної ревіталізації релігійності як закономірності сучасного релігійного буття, що реалізується через інтенсифікацію ціннісно-солідаризуючого компонента християнського богословського дискурсу та адаптації нових церковно-соціальних практик в Україні до глобальних викликів та екзистенційного контексту повномасштабної війни в Україні. Особлива дослідницька увага приділяється виявленню взаємозв'язку між трансформаціями богословського мислення та змінами у практиках соціального служіння Церкви, що дозволяє розглядати постсекулярну ревіталізацію як цілісний світоглядно-праксеологічний процес. Для досягнення поставленої мети в дисертації розв'язуються такі дослідницькі завдання:

- систематизувати тематичний спектр джерел та наукових праць з проблематики, визначивши рівень наукової розробки тем, дотичних до постсекулярної ревіталізації релігійності;
- обґрунтувати методологічні й термінологічні засади розвідки, уточнивши зміст ключових категорій в контексті постсекулярного дискурсу;
- здійснити релігієзнавчо-соціологічний аналіз трансформації сучасної релігійності, виявивши її нові якісні характеристики в умовах постсекулярного повороту;
- проаналізувати філософсько-релігієзнавчі підходи до осмислення постсекулярних процесів у сучасному соціумі та культурі;
- розкрити аксіологічні параметри сучасного християнського дискурсу та виявити їхні актуальні змістові конотації у відповідь на виклики сьогодення;
- дослідити процеси ревіталізації ідеалів спільнотності у християнському богослов'ї межі XX – початку XXI ст. через призму екуменічної концепції;
- виявити особливості актуалізації постсекулярної ревіталізації релігійності в Україні як простору плюралізму та формування громадянської суб'єктності;
- експлікувати місце і роль українських Церков у ціннісному спектрі суспільних практик, визначивши критерії їхньої соціальної відповідальності та місійності в сучасних умовах.

---

Сукупність поставлених завдань формує логічно послідовну дослідницьку стратегію, спрямовану на інтеграцію теоретичного аналізу постсекулярності з емпіричним осмисленням сучасних церковно-соціальних практик.

Об'єктом дослідження постає феномен релігійності в динаміці взаємозв'язку соціокультурних та богословських трансформацій у руслі переходу від парадигми класичної секуляризації до постсекулярної ревіталізації.

Предметом дисертаційної роботи є богословсько-теоретичні вектори та практично-соціальні механізми реалізації християнського свідчення в умовах постсекулярного плюралізму, антропологічних наслідків глобальних криз та російсько-української війни.

Наукова новизна дослідження полягає в цілісній концептуалізації постсекулярної ревіталізації релігійності як якісної трансформації функціональності християнства в умовах плюралістичного суспільства та екзистенційних викликів війни. У роботі вперше обґрунтовано залежність соціальної й місійної життєвості релігійної інституції від системності її ціннісно-солідаризуючих практик, розкрито праксеологічні риси консолідуючого типу релігійної комунікації в умовах національної кризи, а також експліковано українську специфіку постсекулярних процесів як простір формування громадянської суб'єктності Церков. Доповнено теоретичну модель партнерства Церкви і держави з урахуванням інституціоналізації військового та медичного капеланства, запропоновано інтерпретацію релігійної адвокатури як форми «дипломатії свідчення» та здійснено критичну деконструкцію сакралізованих неоімперських ідеологем, що дозволяє розширити аналітичні можливості сучасного релігієзнавства й соціального богослов'я. Окреслений підхід поглиблює розуміння ролі релігійних суб'єктів у процесах суспільної консолідації, зокрема через формування нових моделей публічного богослов'я, орієнтованого на діалог, відповідальність і солідарність.

У дослідженні використано комплекс загальнонаукових і спеціальних релігієзнавчих методів, що забезпечують міждисциплінарний характер аналізу. Системний і соціально-функціональний підходи дали змогу розглянути релігійність як динамічну підсистему суспільства та простежити взаємозв'язок богословського дискурсу з конкретними церковно-соціальними практиками. Герменевтичний, феноменологічний, історико-генетичний і компаративний методи застосовано для інтерпретації богословських текстів, реконструкції еволюції теорій секуляризації та виявлення специфіки української моделі постсекулярної ревіталізації релігійності.

Теоретичне значення роботи полягає в поглибленні концептуальних засад постсекуляризму та розвитку сучасної еклезіології й соціального богослов'я через осмислення релігії як чинника публічної солідарності та національної стійкості.

Практична значущість дослідження виявляється у можливості використання його результатів у сфері як державно-церковних, так і церковно-державних відносин, розвитку інститутів військового й медичного капеланства, а також у ході викладання спеціалізованих дисциплін освітніх програм з релігієзнавства, богослов'я та соціальної роботи. Окремі положення роботи можуть бути використані при розробці стратегій взаємодії релігійних організацій

---

	із державними інституціями та громадянським суспільством у кризових умовах.
2.3. Ключові слова дисертації	релігія, церква, християнство, постсекулярна ревіталізація релігійності, держава, соціальна доктрина, соціальна активність церкви, Україна, церковно-релігійна політика, релігійна ідентичність, війна, релігійне лідерство, волонтерство, капеланство, глобалізація
2.4. Посилання, за яким розміщено текст дисертації на сайті ЗВО	<a href="https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/14263">https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/14263</a>
2.7. Публікації здобувача, зараховані за темою дисертації	
Васкул С. Богословське окреслення екуменічної парадигми та ціннісний спектр міжконфесійних суспільних практик. Освітній дискурс. 2023. Вип. 45 (7-9). С. 118-130.	
Рік	2023
Ключові слова	релігія, екуменізм, діалог, міжхристиянська (міжконфесійна) комунікація, теологія, євхаристійне сопричастя, II Ватиканський собор, соціальне служіння, соціальна відповідальність
DOI	10.33930/ed.2019.5007.45(7-9)-10
ISSN	-
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6acb342f-de5f-4120-97fc-8af719a37749/content">https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6acb342f-de5f-4120-97fc-8af719a37749/content</a>
Васкул С. Українські церкви у ціннісному спектрі суспільних практик: критерії соціальної відповідальності та місійності. Мультиверсум. Філософський альманах. 2024. Вип. 2 (180). Том 1. С. 156-174.	
Рік	2024
Ключові слова	християнська соціальна доктрина, соціальне служіння церков, російська агресія, Всеукраїнська Рада Церков і Релігійних Організацій, соціальна відповідальність, Православна Церква України, Українська Греко-Католицька Церква, міжнародна адвокація, релігійні інституції
DOI	10.35423/2078-8142.2024.2.1.8
ISSN	-
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://multiversum.com.ua/index.php/journal/article/view/569/539">https://multiversum.com.ua/index.php/journal/article/view/569/539</a>
Vaskul S. Religious institutions in the transformation processes of Ukrainian identity in wartime conditions. Skhid. 2025. Vol. 7, Is. 2. P. 19-25.	
Рік	2025

Ключові слова	social service, the humanitarian mission of the Church, national identity, global religious challenges, religious security, "russian world", political orthodoxy, religious freedom
DOI	10.21847/2411-3093.2025.723
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://skhid.kubg.edu.ua/article/view/332195/323027">https://skhid.kubg.edu.ua/article/view/332195/323027</a>

Horokholinska I., Vaskul S., Brodetskyi O., Kvik A. Post-Secular Revitalization of Religion: Ukrainian Experience of Social Initiatives by Churches as a Moral Alternative to the Russian "Theology" of War," Occasional Papers on Religion in Eastern Europe. 2026. Vol. 46 : Iss. 1 , Article 3. (Web of Science; Scopus, Q2 – <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21101185496&tip=sid&clean=0>).

Рік	2026
Ключові слова	Church, Interfaith Coordination, Medical Chaplaincy, Military Chaplaincy, Post-Secularity, Religious Revitalization, Social Resilience, Society, Ukraine, Values, War
DOI	10.55221/2693-2229.2709
ISSN	2693-2229
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://www.scopus.com/pages/publications/105030515685?origin=resultslist">https://www.scopus.com/pages/publications/105030515685?origin=resultslist</a>

### 3. Захист

3.1. Посилання, за яким здійснюватиметься онлайн-трансляція захисту <https://www.youtube.com/channel/UC7PNEvK5g8CET3dTxА-x0yQ>

### 4. Разова рада

4.1. Дата рішення Вченої ради про утворення разової ради 30.03.2026

4.2. Дата наказу про введення у дію рішення Вченої ради про утворення разової ради 03.04.2026

#### **Голова разової ради**

ПІБ	<b>Шкрібляк Микола Васильович</b>
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	доцент (Основне місце роботи)

Факультет або інший структурний підрозділ	Філологічний факультет
Науковий ступінь	Доктор наук, 09.00.11 Релігієзнавство
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0002-6036-5242

*Публікації за тематикою дисертації*

Шкрібляк М. Українська Греко-Католицька Церква у другій половині ХХ століття: перші кроки на шляху до легалізації та повернення втраченого. Історико-політичні проблеми сучасного світу. 2023. Т. 47. С. 347–355.

Рік	2023
Ключові слова	Україна, Українська Греко-Католицька Церква, національна історія, церковно-релігійна політика, релігійна ідентичність, катакомбний період, віряни, собор, синод
DOI	10.31861/mhpi2023.47.347-355
ISSN	-
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://mhpi.chnu.edu.ua/mhpi/article/view/86/77">https://mhpi.chnu.edu.ua/mhpi/article/view/86/77</a>

Shkribliak M. Language policy of Ukraine and its representation in social doctrines of the Orthodox Churches. *Skhid*, 2024, 6 (4). P. 19–23.

Рік	2024
Ключові слова	Церква, держава, соціальна доктрина, мовна політика, національна безпека, віряни
DOI	10.21847/2411-3093.2024.643
ISSN	-
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://skhid.kubg.edu.ua/article/view/320903/311489">https://skhid.kubg.edu.ua/article/view/320903/311489</a>

Шкрібляк М. Науково-філософська еристика та методологічні основи дослідження постсекулярної соціально-психологічної актуалізації релігії. *Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії*. 2024. Вип. № 56. С.163-168.

Рік	2024
Ключові слова	церква, християнство, релігійна віра, соціально-психологічна актуалізації релігії, ревіталізація релігійності, постсекулярність, суспільна інклюзія
DOI	10.30970/PPS.2024.56.18
ISSN	-

Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/56_2024/20.pdf">http://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/56_2024/20.pdf</a>

### **Рецензент**

ПІБ	<b>Лагодич Микола Миколайович</b>
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	доцент (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Філологічний факультет
Науковий ступінь	Кандидат наук, 09.00.11 Релігієзнавство
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	28.04.2015
ORCID	0000-0003-1299-0948

### *Публікації за тематикою дисертації*

Brodetskyi O., Horokholinska I., Lahodych M. Value Vectors of the World Local Orthodox Churches Position Regarding Russia's War Against Ukraine. Occasional Papers on Religion in Eastern Europe. 2022. Vol. 42 : Iss. 8, P. 1-21 Article 2. (Web of Science, Q3 - <https://jcr.clarivate.com/jcr-jp/journal-profile?journal=OCCAS%20PAP%20RELIG%20E%20EU&year=2022>)

Рік	2022
Ключові слова	peace, war, government, the Orthodox, Ukraine, the world Orthodox Churches, state-aggressor, value position, religious leadership
DOI	10.55221/2693-2148.2385
ISSN	1069-4781
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000879897600002">https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:000879897600002</a>

Лагодич М. Літургійне богослов'я як галузь сучасного богослов'я в Україні. Культурологічний альманах. 2025. Вип. 4. С. 29–36.

Рік	2025
Ключові слова	релігія, літургія, релігійна ідентичність, літургійне богослов'я, церква, богословська освіта, служіння
DOI	10.31392/cult.alm.2025.4.4
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову	ні

---

інформацію	
Посилання	<a href="https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/724/657">https://almanac.npu.kiev.ua/index.php/almanac/article/view/724/657</a>

### **Рецензент**

ПІБ	<b>Луцан Ігор Васильович</b>
Місце роботи	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Посада	асистент (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Філологічний факультет
Науковий ступінь	Кандидат наук, 09.00.11 Релігієзнавство
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	27.04.2017
ORCID	0000-0002-2341-069X

### *Публікації за тематикою дисертації*

Луцан І.В. Філантропічна допомога протестантських церков в Україні: конструктивні прояви соціальної активності в умовах російсько-української війни. Освітній дискурс. 2023. Вип. 45 (7-9). С. 101-118.

Рік	2023
Ключові слова	війна, філантропія, волонтерство, благодійність (харитативна діяльність), соціальна активність Церкви, конструктивні прояви
DOI	10.33930/ed.2019.5007.45(7-9)-9
ISSN	–
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2468ef95-c248-4437-906f-ffbde08ccb44/content">https://enpuirb.udu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2468ef95-c248-4437-906f-ffbde08ccb44/content</a>

Lutsan I. Models of Social Activity of Protestant Churches In The Context of Russia's Military Aggression Against Ukraine. Occasional Papers on Religion in Eastern Europe. 2023. Vol. 43 : Iss. 8 , Article 4. P. 34-63 (Web of Science Q2 - <https://jcr.clarivate.com/jcr-jp/journal-profile?journal=OCCAS%20PAP%20RELIG%20E%20EU&year=2023>)

Рік	2023
Ключові слова	war, missionary work, volunteering, charity (charitable activity), chaplaincy (the institute of military clergy), social activity of the Church, constructive models, destructive manifestations
DOI	10.55221/2693-2148.2450
ISSN	1069-4781
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні

Посилання	<a href="https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001081112200003">https://www.webofscience.com/wos/woscc/full-record/WOS:001081112200003</a>
-----------	---

### **Офіційний опонент**

ПІБ	<b>Филипович Людмила Олександрівна</b>
Місце роботи	Інститут філософії імені Г. С. Сковороди Національної академії наук України
Посада	Провідний науковий співробітник (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Відділення релігієзнавства
Науковий ступінь	Доктор наук, 09.00.11 Релігієзнавство
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0002-0886-3965

### *Публікації за тематикою дисертації*

Fylypovych L., Horkusha O. "Ruskiy mir" and "Ukrainskiy svit": Ontological and Anthropological Antagonists. Ocasional Papers on Religion in Eastern Europe. 2024. Vol. 44 : iss. 5, art. 3. (Web of Science; Scopus, Q1 - <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21101185496&tip=sid&clean=0>)

Рік	2024
Ключові слова	Ukraine, religion, war, state, Christian values, «Ruskyi mir»
DOI	10.55221/2693-2229.2518
ISSN	2693-2229
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://www.scopus.com/pages/publications/85207515408?origin=resultslist">https://www.scopus.com/pages/publications/85207515408?origin=resultslist</a>

Филипович Л., Владиченко Л. Місце і роль України в геополітичному переформатуванні світу: релігієзнавчі аспекти. Мультиверсум. 2022. Вип. 2(176), Т. 1. С.169-185.

Рік	2022
Ключові слова	релігія, церква, релігійний простір, геополітичне протистояння, російсько-українська війна, Православна церква України
DOI	10.35423/2078-8142.2022.2.1.8
ISSN	-
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://multiversum.com.ua/index.php/journal/article/view/506/442">https://multiversum.com.ua/index.php/journal/article/view/506/442</a>

### **Офіційний опонент**

ПІБ	<b>Соколовський Олег Леонідович</b>
Місце роботи	Житомирський державний університет імені Івана Франка
Посада	Професор (Основне місце роботи)
Факультет або інший структурний підрозділ	Факультет історії, права та публічного управління
Науковий ступінь	Доктор наук, 09.00.11 Релігієзнавство
Дата отримання диплома доктора філософії (кандидата наук)	-
ORCID	0000-0003-2228-3040

#### *Публікації за тематикою дисертації*

Sokolovskyi O., Sluysar V., Hordiichuk O. The Experience of Religious Organizations in the Formation and Development of the Chaplaincy Movement in Ukraine. Occasional Papers on Religion in Eastern Europe: 2024. Vol. 44 : Iss. 3 , Article 6. (Web of Science; Scopus, Q1 - <https://www.scimagojr.com/journalsearch.php?q=21101185496&tip=sid&clean=0>)

Рік	2024
Ключові слова	chaplain, chaplaincy movement, Christianity, Islam, military chaplaincy service, moral and psychological support, pastoral care, religion, religious organizations
DOI	10.55221/2693-2229.2517
ISSN	1069-4781
Одноосібне авторство	ні
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://www.scopus.com/pages/publications/85192808420?origin=resultslist">https://www.scopus.com/pages/publications/85192808420?origin=resultslist</a>

Соколовський О. Конструювання релігійної ідентичності у дискурсивному просторі. Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. 2023. № 49. С. 144-151.

Рік	2023
Ключові слова	релігія, релігійна ідентичність, соціальна самоідентифікація, глобалізація, глобалізоване суспільство, дискурсивний простір, соціальна ідентифікація
DOI	10.30970/PPS.2023.49.18
ISSN	-
Одноосібне авторство	так
Містить державну таємницю / службову інформацію	ні
Посилання	<a href="https://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/49_2023/18.pdf">https://fps-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/49_2023/18.pdf</a>

#### **Підтвердження**

Я підтверджую, що:

- я належним чином уповноважений/а закладом освіти/науковою установою на подання цього

- повідомлення, і за потреби надам документ, який підтверджує ці повноваження
- усі відомості, викладені у цьому повідомленні, є достовірними

*Документ підписаний електронним підписом*

ЯКУБОВСЬКА НАТАЛІЯ ОЛЕКСІЇВНА

06.04.2026